

Jak vzniká vítr

Slunce ohřívá zemský povrch nerovnoměrně, proto jsou někde oblasti nízkého tlaku vzduchu a jinde oblasti vysokého tlaku vzduchu. Tato nerovnováha je vyrovnávána prouděním vzduchu = tak vzniká vítr. Pro určení síly větru se používá Beaufortova (Bofortova) stupnice síly větru.

- 1) Pravidelné větry = pasáty – vanou od SV na severní polokouli a od JV na jižní polokouli (teplý vzduch je lehčí – stoupá, na jeho místo proudí vzduch těžší – chladnější, od 30° s. š. a 30° j. š. proudí do teplých rovníkových oblastí chladnější vzduch)
- 2) Sezónní větry – nepravidelné větry, jejich směr se mění s ročními obdobími.
Monzuny – v létě vanou od oceánu nad pevninu, přináší hodně oblačnosti a srážek, v zimě vanou opačným směrem, jsou suché a chladné, tyto větry jsou typické pro J a JV Asie

Překresli si Schéma vanutí monzunu v létě a v zimě z učebnice s. 41

Katastrofy způsobené atmosférou

Vzduch proudí nízkými rychlostmi, někdy může nabrat na síle. Největší rychlosti vzduchu se vyskytují ve vzdušných vírech = tropická cyklona, tornádo

- 1) Tropická cyklona – vzniká v nejteplejších oblastech oceánů, v blízkosti Ameriky = hurikán, v JV Asii = tajfun
- 2) Tornádo – mohutný vzdušný vír vznikající nad pevninou z bouřkového oblaku, působí na malých územích, spouští se k zemi, rychle zaniká

Podnebí

= dlouhodobý průměrný stav počasí na určitém místě = podnebí = klima

Klimatologie – věda, která zkoumá podnebí různých oblastí

Podnebné pásy – 1) teplý (tropický) pás – teplé, deštivé počasí, kolem rovníku

2) mírný pás – směrem od rovníku na S a na J, ubývá srážek, typické je střídání 4 ročních období, nachází se mezi obratníky a polárními kruhy

3) studené (polární) pásy – kolem pólů, velmi chladné podnebí

Přechod mezi základními pásy tvoří 2 přechodné pásy – 1) subtropický pás – nachází se mezi tropickým a mírným pásem

mírným a polárním pásem

2) subpolární pás – nachází se mezi